

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/44/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119329740
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Beniačová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:6119329740.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a členiek senátu Mgr. Zuzany Hartelovej a JUDr. Táne Rapčanovej, v spore žalobcu: SetCar sk, a.s., so sídlom Sučany, Ulica priemyselná 10, IČO: 50 387 189, právne zastúpený: JUDr. Tomáš Zboja, advokát so sídlom v Z., E. X, proti žalovanému: KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom v Bratislave, Štefánikova 17, IČO: 31 595 545, právne zastúpený: JUDr. Felix Neupauer, advokát so sídlom v C. - K. Z., M. H. X/A, o zaplatenie 515,12 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Martin č.k. 5C/45/2019-61 z 30. októbra 2019 v spojení s opravným uznesením č. k. 5C/45/2019-93 z 13. februára 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v spojení s opravným uznesením **p o t v r d z u j e**.

Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 515,12 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že prevádzkou motorového vozidla poisteného u žalovaného vznikla škoda (škodová udalosť), v súvislosti s ktorou bol poškodený nútený si požičať na zabezpečenie svojich potrieb náhradné vozidlo. Aktívnu legitimáciu žalobcu považoval za danú na základe zmluvy o postúpení pohľadávky medzi postupcom Q. T. (poškodeným) a postupníkom SetCar sk, a.s. Výška nájomného za požičanie motorového vozidla činila 852,72 eur, pričom nájom trval 22 dní, ale žalovaný ho uznal len v rozsahu 9 dní a dennú sadzbu za náhradné vozidlo upravil na 37,51 eur/1 deň. K námietke žalovaného o nedostatku aktívnej vecnej legitimácie žalobcu z dôvodu postúpenia neexistujúcej pohľadávky poškodeného na žalobcu, okresný súd uviedol, že budúca splatnosť pohľadávky poškodeného voči žalobcovi netvorila prekážku pre jej postúpenie, nakoľko pohľadávka bola v zmluve o postúpení dostatočne určitá a identifikovateľná. Postupovaná pohľadávka mala charakter budúcej pohľadávky, keďže jej vznik bol viazaný na ďalšie právne úkony, ktorými sú odplatnosť postúpenia a vzájomné započítanie pohľadávok. Zmluvné strany sa dohodli na odplatnom postúpení pohľadávky, pričom výška dohodnutej odplaty zodpovedala nároku žalobcu voči poškodenému vyplývajúcemu z faktúry vystavenej za nájom prenajatého motorového vozidla. V uvedenej zmluve si zmluvné strany zároveň dohodli aj započítanie vzájomných pohľadávok, t. j. pohľadávky žalobcu voči poškodenému a pohľadávky poškodeného voči žalobcovi. Na základe týchto zistení okresný súd ustálil, že medzi poškodeným a žalobcom došlo k platnému postúpeniu pohľadávky v súlade s ust. § 524 Občianskeho zákonníka. V súvislosti s uvedeným zároveň poukázal na to, že žalovaný poskytol žalobcovi časť poistného plnenia za zapožičanie náhradného vozidla vo výške 337,60 eur z čoho vyplýva, že nemal pochybnosti o platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky. Za účelové okresný súd označil tvrdenia žalovaného o absencii náležitostí podanej žaloby. Konštatoval, že z podkladov predložených žalobcov s podanou žalobou jednoznačne vyplynulo o akú škodovú

udalosť, v súvislosti s ktorou si žalobca voči žalovanému uplatňoval plnenie, išlo, kto bol poškodený, atď. V súvislosti s námietkou žalovaného týkajúcou sa výšky škody, okresný súd uviedol, že poškodený náhradné motorové vozidlo užíval v dôsledku škodovej udalosti spôsobenej prevádzkou motorového vozidla poisťného u žalovaného v období od 19.02.2019 do 12.03.2019, t.j. 22 dní počas nevyhnutnej doby opravy poškodeného motorového vozidla. Prenajaté vozidlo užíval za účelom zabezpečenia bežných životných potrieb, a to na cestovanie do práce. Možnosť využiť náhradné vozidlo počas doby opravy bolo akousi formou kompenzácie za škodu spôsobenú na vozidle poškodeného a slúžilo tiež na zachovanie jeho sociálneho komfortu. Podstatné pre posúdenie nutnosti a účelnosti bolo podľa okresného súdu, že v dôsledku škodovej udalosti zavinenej klientom žalovaného nemohol poškodený používať svoje motorové vozidlo. Poškodený bol nútený v priamej príčinnej súvislosti so škodovou udalosťou požičať si iné vozidlo, za ktoré musel uhradiť nájomné, čím mu vznikla škoda. Skutočnou škodou, ktorá bola poškodenému spôsobená škodovou udalosťou a nárok na jej náhradu poškodenému vyplýva z ust. § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka za celú dobu nájmu náhradného vozidla bez ohľadu na individuálne výpočty žalovaného, ktoré v priebehu konania žiadnym spôsobom nepreukázal. Okresný súd dospel k záveru, že žalovaný v rámci popretí skutkových tvrdení žalobcu neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že tvrdenia žalobcu nevyplývajú zo stavu vecí. Na základe toho, preto nárok žalobcu na zaplatenie sumy 515,12 eur považoval v celom rozsahu za dôvodný. O trovách konania rozhodol tak, že v spore plne úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanému právo na ich 100 % náhradu (§ 255 ods. 1 CSP).

2. Opravným uznesením okresný súd opravil označenie žalovaného v záhlaví napadnutého rozsudku z KOOOPERATIVY poisťovne, a.s. tak ako je to uvedené v záhlaví tohto rozsudku krajského súdu.

3. Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia vecí okresnému súdu na ďalšie konanie. Uviedol, že poškodenému Q. T. bola spôsobená škoda prevádzkou motorového vozidla poisťného u žalovaného, v ktorej súvislosti mal byť poškodený nútený užívať náhradné vozidlo zapožičané u žalobcu v zmysle príslušnej zmluvy o nájme. Po ukončení nájmu žalobca vystavil poškodenému faktúru a dňa 12.03.2019 poškodený uzatvoril so žalobcom zmluvu o postúpení pohľadávky, ktorá mu vznikla z titulu účelne vynaložených nákladov na prenájom náhradného vozidla. Podľa odvolateľa z uvedeného vyplýva, že poškodený mal voči žalobcovi záväzok, ktorý spočíval v neuhradenej faktúre. Potom poškodený (a nie žalovaný) predstavoval subjekt, ktorý bol dlžníkom žalobcu, a teda nemohol so žalobcom platne uzatvoriť zmluvu o postúpení pohľadávky. Jej uzatvorením nemohlo dôjsť k postúpeniu pohľadávky poškodeného na žalobcu, lebo túto pohľadávku pred cesiou poškodený žalobcovi neuhradil, a teda mu pohľadávka nevznikla. Uvedeným postúpením došlo medzi poškodeným ako postupcom a žalobcom ako postupníkom k postúpeniu pohľadávky žalobcu, čo je v rozpore s § 524 Občianskeho zákonníka. V zmysle zmluvy o postúpení pohľadávky prejav vôle jej účastníkov najskôr smeroval k cedovaniu (neexistujúcej) pohľadávky a až následne k započítaniu údajne vzájomných pohľadávok poškodeného a žalobcu. Žalovaný zhrnul, že ak poškodený nebol majiteľom pohľadávky voči žalobcovi pred jej postúpením, nemohol túto postúpiť na žalobcu a tomu následne nemohla vzniknúť pohľadávka voči poškodenému na zaplatenie odplaty za postúpenie, ktorú následne žalobca mienil použiť na započítanie. Predmetné postúpenie (neexistujúcej) pohľadávky je tak pre obchádzanie zákona absolútne neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

6. Žalobca žiadal napadnutý rozsudok potvrdiť. Zopakoval, že postupovaný bol nárok na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ktorý má poškodený voči žalovanému ako poisťovní škodcu. Za nesprávne a zavádzajúce označil tvrdenie žalovaného, že predmetom postúpenia mala byť pohľadávka, ktorú žalobca eviduje voči poškodenému ako dlžníkovi. Napokon, akceptovanie predmetného postúpenia pohľadávky žalovaným je zrejme aj z toho, že čiastočné poisťné plnenie už poukázal na účet žalobcu ako postupníka; obdobne z oznámenia o poisťnom plnení. Žalobca uviedol, že v zmysle zmluvy o postúpení pohľadávky došlo k úhrade faktúry a zároveň k postúpeniu danej pohľadávky. Zákonný nárok na náhradu nákladov účelne vynaložených za prenájom náhradného vozidla voči žalovanému tak zostáva zachovaný, zmenila sa len osoba oprávnená domáhať sa uspokojenia predmetnej pohľadávky. Išlo teda o odplatné postúpenie pohľadávky, v dôsledku čoho došlo k započítaniu nároku na úhradu fakturovaného nájomného s nárokom na zaplatenie odplaty za postúpenie a nie so samostatným nárokom na náhradu škody, ktorý bol v zmysle zmluvy postúpený. V zmysle predloženej zmluvy o postúpení pohľadávky poškodený v rámci jedného dokumentu uhradil predmetnú faktúru za nájom a súčasne postúpil žalobcovi za odplatu svoj nárok na náhradu škody voči žalovanému, čím došlo k úbytku v majetkovej sfére žalobcu.

7. Na predmetné vyjadrenie žalovaný nereagoval.

8. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní (§ 379 a § 380 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

9. Okresný súd považoval otázku aktívnej legitímácie žalobcu za jednoznačne vyriešenú, čo výslovne vyjadril i v bode 15. odôvodnenia napadnutého rozsudku. V danej spojitosti je nutné poukázať na to, že žalovaný v rámci vybavovania celej záležitosti (t.j. nielen v priebehu sporu, ale aj v rámci predchádzajúcej likvidácie poisťnej udalosti) sa správa značne nekonzistentne a svoje postoje pomerne modifikuje. V zásadnom rozpore s jeho aktuálnym tvrdením o neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky je tak jeho pôvodná argumentácia v konaní (odpor proti platobnému rozkazu vydanému v upomínacom konaní, č.l. 21 - 22 spisu), ako aj plnenie/nahradenie škody - hoci len čiastočné, spočívajúce v nákladoch za použitie náhradného motorového vozidla. Žalovaný sa snaží zmluvu o postúpení pohľadávky medzi poškodeným a žalobcom „rozfázovať“ a následne rozborom jej takto rozčlenených častí navodiť dojem obchádzania zákona. Predmetná zmluva však tvorí jeden celok upravujúci navzájom prepojené viaceré práva a povinnosti jej strán/subjektov. Nespochybnenu vôľou poškodeného Q. T. a žalobcu bolo dotknuté vzájomné práva a povinnosti upraviť v rámci jednej zmluvy, čo vôbec nie je v rozpore s tým, že bolo možné na ich usporiadanie použiť viacero relatívne samostatných právnych úkonov. Správne argumentuje žalobca, že v rámci zmluvy o postúpení pohľadávky došlo k odplatnému postúpeniu pohľadávky so súčasným započítaním fakturovaného nájomného za užívanie náhradného vozidla s odplatom za postúpenie pohľadávky. Pri striktnom prístupe k výkladu práva by bolo možné trvať na tom, aby poškodený uhradil žalobcovi sumu za nájom náhradného vozidla a ten mu ihneď v rámci postúpenia pohľadávky voči žalovanému tie isté peniaze vrátil. Odvolateľom naznačovaný postup v kontraktačných procesoch odporuje bežnej realite každodenného života, pri ktorej tak fyzické ako aj právnické osoby takmer permanentne vstupujú do desiatok rôznych právnych vzťahov. Nejedná sa pritom o obchádzanie zákona, keďže právny úkon poškodeného a žalobcu nesmeroval k tomu, aby zákon dodržaný nebol. Naopak, takým počínaním by skôr bolo formálne vygenerovanie viacerých zmlúv, ktoré by však nekorešpondovali s bezprostrednou realitou. Nakoľko odvolacie námietky vymedzené žalovaným, ktorými je odvolací súd viazaný, neboli dôvodné a odvolací súd nezistil ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré prihliada z úradnej povinnosti, v meritórnej časti napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny.

10. Žalovaný síce odvolaním napadol rozsudok okresného súdu v celom rozsahu, ale vo vzťahu k výroku o trovách prvoinštančného konania nevymedzil žiadnu konkrétnu námietku. Nadväzne potvrdením posudzovaného rozhodnutia v meritórnej časti, od ktorej je výrok o trovách konania priamo závislý, zakladá vecnú správnosť aj dotknutého výroku o nároku na náhradu trov konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu plného úspechu v spore.

11. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP. Žalovaný nebol v odvolacom konaní úspešný, preto má žalobca voči nemu nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

12. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo

konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 CMP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)